

AKKE is een Friese variant van AGA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Afgeleid van het Germaanse woord 'agil' (of 'egil'), verlenging van 'agi' (of 'egi': hangt samen met ons woord 'eg': 'zwaard', 'mes').

Meestal een verbasterde verkorting van een naam die oorspronkelijk begon met 'Ach-', 'Ag(i)-', 'Ec-', 'Eg(i)-' of 'Ek-', zoals bv.

Achahild, Eghild	=	'strijd-zwaard',
E(g)inhild	=	'zwaardvechtster'
Ecburga of Ecburga	=	'beschermend zwaard'
Egberta of E(g)inberta	=	'prachtig zwaard'
Egera of Eghera	=	'leger-zwaard' enz.

*

Tot de varianten behoren o.a. Agia, Aya en Ayca

*

Aya (ook **Agia**, **Agie** of **Aye**) **van Lotharingen**, Frankrijk; maagd & stichteres met haar echtgenoot **Hidulf**; † 707; feest **18 april** & 23 juni (Hidulf).

Aya en haar echtgenoot Hidulf behoorden tot die adellijke families die in de tijd dat het christendom in deze streken nog nauwelijks vaste voet had gekregen, geld en goed gaven voor steunpunten van het geloof. Zij stichtten fundaties en stonden grondbezit af om kloosters en kerken te beginnen. Bij dit alles voegden zij een voorbeeldige christelijke levenswandel. Aya staat zelfs te boek als 'maagd'. Oude kroniekschrijvers benadrukken, dat de beide echtelieden met wederzijds goedvinden binnen hun huwelijk afzagen van alle seksuele omgang, en dat ze elkaar daarin bevestigden en stimuleerden als teken van ieders toewijding aan de Heer.

Toen hun nicht Sint Waltrudis een bescheiden onderkomen zocht om ter ere Gods een kloostervestiging te beginnen en haar oog liet vallen op kasteel Château-Lieu (= de huidige plaats Bergen), was het Hidulf, die haar met raad en daad hielp waar hij maar hij kon. Hij stond ook aan de basis van klooster Lobbes in de Ardennen. Tegen het einde van zijn leven trok Hidulf zich terug in dat klooster om zich in zijn levensavond geheel aan God te kunnen wijden. Hij stierf er op 23 juni 707.

Toen Hidulf zich terugtrok in klooster Lobbes om zijn levensavond aan God toe te wijden, deed zijn echtgenote hetzelfde en trok in bij haar nicht Waltrudis in Château-Lieu. Haar levensbeschrijver merkt op, dat, zoals zij tijdens haar leven in deugd niet onderdeed voor haar gemaal, dat ook niet deed op haar oude dag. Volgens zeggen werd zij in haar gebed begiftigd met vele genadegaven, die een voorproefje waren van wat haar in het hiernamaals als beloning nog te wachten stond. Zij zou in hetzelfde jaar gestorven zijn als haar man. Vanouds wordt haar feestdag te Bergen gevierd op 18 april. Op haar graf gebeurden vele wonderen, zodat pelgrims en bedevaartgangers van heinde en verre kwamen om haar voorspraak te vragen in hun noden. Op Drievuldigheidszondag (zondag na Pinksteren) trok er een processie door de straten van de stad, waar de kar met haar reliekschrijn onmiddellijk volgde op die van Waldetrudis.

In Antwerpen was er een kapelletje aan haar toegewijd, waar enkele relieken van haar werden bewaard en vereerd. Daar werd ze met name aangeroepen door mensen die ten onrechte van kwaad werden beschuldigd en voor het gerecht gedaagd. Er bestaat een legende, die de herkomst daarvan verklaart.

Deze legende vertelt, dat haar familie na haar dood goederen en grondbezit opeiste als haar rechtmatig eigendom, terwijl de kerk van Bergen bij hoog en bij laag volhield dat Aya ze bij haar leven aan haar geschonken had. Het dreigde uit te lopen op een gebed zonder end. Maar toen de beide partijen weer eens in de betreffende kerk bij elkaar gekomen waren om ruzie te maken, klonk ineens vanuit Aya's grafombe een stem, die luid en duidelijk zei, dat alle goederen inderdaad rechtmatig aan de kerk toekwamen, omdat zij ze destijds zelf had geschonken, en dat ze dat hierbij ten aanhoren van beide partijen nog eens duidelijk wilde bevestigen! Waarop de ruzie meteen over was.

*

De moeder van de heiligen Ado, Rado en Dado heette Aiga of Ayca. Ado werd stichter van klooster Jouarre († 650; feest 16 december); Dado zou later bekend worden als bisschop Ouen van Rouen († 683; feest 24 augustus).

De moeder van de Bretonse heilige Germer († 24 september 668) heette **Aga**.